

Előfizetési díj:
Félévre 2 ft., Negyedévre 1 ft.

Hirdetmények:
3 hasábos petsor egyszer 9 kr.,
többszöri hirdetésnél 7 kr.
Bélyegdíj 30 kr.

Nyilttér petsora 12 kr.

ZALAMEGYE

A lap szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmertelen leveleket csak
ismert kezektől fogadunk el.

Kéziratokat nem küldünk vissza.

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI és GAZDÁSZATI HETILAP.
Megjelenik minden vasárnap.

A műipar társadalmi jelentősége hazánkban.

Kétségszéllyel vonható tény, hogy a munka alapja minden nemzeti vagyonsodásnak.

A munkához szokni nem tudó nép süllyedésbe esik, mind erkölcsileg, mind szellemileg, mind politcailag, mind gazdaságilag.

A munkának egyik főtenyezőjét a műipar képezi, melyre az ember személyes céljait fekteti, a mennyiben azon anyagokkal, melyeket munkásságának eszközeivel használ, a fenntartás szükségleteit kívánja kielégíteni.

Azonban a munkának e neme nem azért becsülendő, mivel termékei mulékony szükségleteinkre vannak, hanem azért, mivel az embert az élet szebb és nemesebb fogalmára emeli; forrásává lesz az emberiség minden irányu fejlődésének, megteremtí az ember szabadságát és azért feltétlenül szükséges.

Ha tehát a műiparnak valóban ily nagy jelentősége van és feltétlenül szükséges: úgy előáll azon kérdés, melyek azon eszközök, melyek által az annyira pangásra jutott hazai műipar fejleszhető.

Ezen kérdés megfjtése körül hazánk leg-
hírhedtebb nemzetgazdászai és szakférfiai harcoltak és ez ideig valami kielégítő eredményt létesíteni nem tudtak, szerénytelenség vadjá terhelhetne tehát, ha mindezek dacára e helyen nézetünket nyilvánítjuk. Tudva azonban azt, hogy események képezik az emberiség utmutatásait — legyenek azok bár jelentéktelenek is, — de másrészt tudva még azt is, hogy a tudósok, nagy emberek eszméi mindenhová be nem hatolhatnak — mindezekért műiparunk fejlesztésére irányuló eszközök megvitatását e helyen célszerűnek és így mellőzendőnek nem tartjuk.

Első sorban azon természetellenes korláto-
kat kell elhárítani, melyek az általános jólétet akadályozzák, vagyis a természetellenes egyenlőtlenséget, a kasztrendszerrel, a munka és a munkás elleni előítéleteket kell kiirtani.

Hazánkban ugyan a jogegyenlőség törvény-
nyel biztosítva van, mégis az uralgó kasztrend-
szernél fogva az ipar elleni előítélet oly nagy,
hogy a vagyonosabb osztály inkább a tönkre-
jutásnak teszi ki magát, mintsem gyermekét va-
lamely iparigra képeztesse ki.

Ezen előítéletnek következménye pedig az
lesz, hogy a vagyonosabb és értelmesebb osztály a
műipartól tartózkodván, értelmes műiparost
nevelni nem tudunk.

De a vagyonosabb osztály tartózkodása foly-
tán a szükséges tőke is hiányzik, ez okból a
műipar csak tengődni, de fejlődni nem tud.

Értelmiség és vagyon hiányában pedig a
külfölddel, — mely úgy értelmiség, mint vagyon-
nal bőven rendelkezik, versenyezni nem tudunk,
azért iparosaink csak tengődni, de munkájok fá-
rasztó bérét élvezni valóban nem fogják.

De azon rendszer mellett, melylyel nálunk
a műipart izzik — az ez iránti előítélet rossz néven
sem vehető, mert hiányzik az egyedüli nevelője,
a műveltség.

Az iparosnak iskolája nincsen, mivel már
gyermek éveiben kénytelenített dolgozni és
így elvadul a művelt társadalom közepette.

Nem esoda tehát, ha munkája iránt keres-
let nincsen, mert az nem felel meg a mai mi-
veltebb kor igényeinek.

Az iparosnak tehát szellemileg képezni kell
magát, vagyis tanonc éveinek megkezdése előtt
az e célra létesített szak-, különösen polgári is-
kolákat látogatni, hol a műtani kiképzetés első
elemeibe bevezetettvén, később alkalma nyílik
a haladó korral egyenlőlést tartani.

Az értelmiség fejlesztése által e szerint hár-
mas cél lesz elérve, első sorban iparosainknak a
műveltebb osztályhoz való felemelése, ezzel kap-
csolatosan a vagyonosabb osztálynak magához
való vonása és a tőke meghódíthatása és végre
a munkának a kor igényei szerinti átalakítása
és annak kereslete iránti fokozatos növelése.

A jelenkornak tehát egyik sürgős feladata
a műiparosok kiképezése, mert ama váltóta-
tások, melyeket a felfedezett természettudományok

korlati érvényesítése által tapasztalunk és előre
láthatólag még tapasztalhatunk, különben is na-
gyobb megrázkódtatásokat idéznek elő a műipar
körében — melyek legcélrányosabban csakis a
műveltség által lesznek ellensúlyozhatók.

Az iparos a kiképzéssel járó értelmiséget
és ezzel kapcsolatosan a szükségesség tőkét körbe
vonván, előáll azon kérdés, vajjon az iparoson
a cultura emelése és a munka iránti tisztelet nö-
velése által egyedül segítve lesz-e?

E kérdésre határozottan nemmel kell felel-
nünk és kiemelni, hogy fentebbi tényezőket mű-
iparunk fejlesztésére nem mint egyedüli és kizá-
rólagos — hanem mint első sorban nélkülözhet-
len kelleket említettük fel.

Áttérve tehát a további tényezők megvita-
tásához, előre kell bocsátanunk, hogy mivel nem
létezik oly általános gyógyyszer, oly általános elv,
melyeknek alkalmaztatásával társadalmi bajain-
kat orvosolni lehetne — azért nem is mint hatá-
rozottan jobb állapotokat szülő módszereknek —
mint inkább jobbulást előidézhető nemzetgazdászati
elveknek adunk e helyen kifejezést.

Hazai műiparosaink egyik főgyengéjét az
képezi, hogy helyzetüket más keresmény által ki-
vánják megjavítani, különösen pedig a földművelés
által. Pedig éppen ebben rejlik műiparunk gyó-
gyíthatlan betegsége, mert következménye nem-
csak az lesz, hogy az iparos valóságos rendelte-
tésétől elvonatik, hanem munkájának megosztá-
sa által sem az egyik, sem a másik hivatásnak
megfelelni nem tud.

Lesz belőle rossz iparos és rossz földművelő.
Míg egyrésztől tehát saját foglalkozását el-
hanyagolja, addig elvonja a földművelő elől azon
tért, melyet ez célirányosabban tudna betölteni.

Ezen viszszás és iparosaink helyzetét stí-
lyesztő állapotokat tehát meg kell szüntetni, mert
az iparos és bárki más is csakis azon munká-
jának szerezhet sikert, melyet iskolázás útján
ápol, vagyis melyet tanult; az iparos tehát ipar-
ágát és nem a földművelést sajátítván el iskolá-
zás útján, egyedül emnek kell élnie — hogy
hasznosan élhessen.

„Zalamegye tárcája“

Az amerikai nők.

Glagen Ottótól.

(németből Baboss László)

(Folytatás.)

Warren Josiah úr és tanítványainak ezen kísérletei
mellett számtalan mozgalom hozta most igazalomba az
amerikai női világot. Az egyesült államok területén
úgy nevezett női társaságok, egyletek és gyűlések ala-
kultak, a melyeken egyidejűleg az Európában is napi-
renden levő női emancipatio is buzgón meg lett vitatva.
Első sorban a célok meghatározására szorítottak csak
s elhatározták a nőképzés körét tágítani, hogy alkalom
legyen nyújtva a nőnek általános tudományos műveltsé-
get szerezni. Csakhamar követelték azonban már a
tudományok és művészetek teljes körét, a melyen sem-
miben sem akartak a férfiaktól elmaradni és kívánták,
hogy a nőnek az iskolák és akademiák szabad látoga-
tása engedtesse meg. Végül tekintettel a gyakorlati
életre, a fentebbi követelmények mellett az ezekkel
okozatos összefüggésben levő követelményt is felállítot-
ták, hogy a nőnek hasonlóan a férfhoz megengedtesse
az önálló megélhetést elérni, a mennyire képes-
sége engedi, és hogy a nő ép oly kevésbé korlátoztassék
a keresetmód és hivatása megválasztásában, mint a férfi.

Nem is maradtak pusztá összejöveteleknél és ta-
nácskozásonknál, hanem elveiket igyekeztek a gyakorlati
élet mezején megvalósítani. Theológiára, philosphiára,
az orvosi és természet tudományokra, az Európában ki-
zárólag férfiak számára fentartott mennyiségtanra adták
magokat s elkezdtek predikálni, gyógyítani, mérni és

határokat igazítani. Mellette fölhasználtak minden kedve-
ző alkalmat a nő egyenjogóság javára, minden nyilván-
os tüntetést saját előnyükre kizsákmányoltak, hol tör-
vény és szokás gátot emeltek, az ellen hangosan és
ünnepélyesen óvást tettek. És hogy sok eset közül
csak egyet említsünk, Massachusettsben egy mátkapár, a
pap előtt, aki házasságukat megáldotta, következő nyil-
latkozatot tette: Mi ezennel bevalljuk kölcsönös vonzal-
munkat és szerelmünket; kötelességünknek tartjuk azon-
ban a kölcsönös függetlenség elvének szigorú megőrzése
végett kijelenteni azt is, hogy ezen cselekményünk ál-
tal részünkről az alárendeltségre vagy az engedelmessé-
sége nézve semmi ígéretet nem teszünk; mert ez által
a nőtől független okos lény sajátságára tagadtatnék meg,
a férfira pedig oly fönhatóság ruháztatnék, mely a ter-
mészettel ellenkező és sértő.

Mi tiltakozunk minden törvényhozási rendszer el-
len, a mely szerint a nőnek törvényes létezése a házasság
alatt olyképen semmisítettik meg, mint a legtöbb
államokban (Észak-Amerikában), ahol lakóhelyén vá-
lasztójoggal nem bír, végrendeletet nem tehet, nem ta-
nuskodhatik, saját személyében nem védekezhetik, örök-
séget el nem fogadhat.

Mi azt hisszük, hogy a személyes szabadság és
függetlenség, a jogegyenlőség csak a büntény által veszt-
het el, hogy a házasságnak a folytonos egyenlőségben
kell alapulnia, s ennek a törvény által szentesítve lenni,
és hogy a házaspárak ezen elveinek elismeréséig minden
tőlük telhető eszközzel oda tartoznak hatni, hogy
magukat a hatályban levő törvények ezen jogtalansága
alól elnyeljék.

Es a nők nem voltak egyedül; Franciaországban,
Németországban, Angliában írók álltak a mozgalom élé-
re, kik mindanyian az emancipációt hangsúlyozták és
mint feltarthatlan állították fel. De legtöbbször ment
köztük J. Stuart Mill, ki a nők számára politikai joga-
kat, legelső sorban szavazati jogot követelt és legújab-

ban ez érdemben egy kérvényt nyújtott be a parlament-
hez, melyben nagy logikai éllel harcolt ezen elv keresz-
tül vitélén. 1861-ben megjelent „a képviselait alkotmány-
ról“ írt művében szóról-szóra ezt mondja:

„Nem messze van az idő, hogy a nők bebizonyít-
sák, hogy szavazattal rendelkezhetnek. És ha magában
véve oly igazságos volna is, mint a milyen valójában
nem, hogy a nők egy alárendelt osztályt képeznek, a
kiknek csak a házi ügyekkel kell foglalkozniuk és házi
tekintélynek vannak alávetve, mégis szükségesnek mu-
tatkozik reájuk nézve a szavazati jogra alapított ótalom
épen eme tekintély által okozott visszaélések ellenében.
A nők épen úgy, mint a férfiak rá vannak szorítva a
politikai jogokra, nem csak azért, hogy kormányozha-
sanak és viaskodhassanak, hanem azért is, hogy rosszul
ne kormányoztassanak. A férfiak többsége sohasem fog
másból állani és áll most is, mint mezei munkásokból és
iparosokból, és azért ezek részére a szavazati jog sem-
mivel sem kívánatosabb és semmiképp sem elvitázhatla-
nabb, ha nem látja magát arra utalva, hogy vele vissza-
éljen. De senkiscm állíthatja, hogy a nők szavazati-
jogukkal majdan visszaélnek.“

Stuart Mill óta, illetve a rabszolgaság megszünte
óta az egyesült államokban, a mi óta a négereknek is
megadott a szavazati jog, ez a „nő egyet“-ekben csak
magától érthető követelmény, s mint biztosan hihető
a legközelebb meg is fog adni. És az amerikai sajtó
e hiedelemnek ellene sem mer szólani, sőt inkább a
legjelesebb politikai hírlapok közül legtöbbben már mel-
lette is nyilatkoztak. Amint azonban előre látható volt,
az amerikai nők a szavazati jognál sem állapodtak meg;
a „nő egyet“-ek kívánják most egy értelműleg és röviden
a nőnek egyenjogóságát a férfival mind a családban,
mind a községben, mind a társadalomban, mind az állam-
ban. Így ők nem csak a szenvedő, de a cselekvő válasz-
tói jogot is óhajtják az az ők a férfikkal a congressus-
ban, a képviselőházban és a tanácsban is részt akarnak

és kiadó tulajdonos:

GY. IGNÁC.

hirdetmény.

rehajtó a polg. tk. rltt. 403.
hírré teszi, hogy a zala-eger-
3. számú végzés által Steiner
Kertész József httöi lakós
vetelés végett elrendelt ki-
bíróilag lefoglalt, s 500 frtn
levő 400 méter hasábs buk-
nos árverés útján eladandók,
s alperes váliczkai erdejében
pül

napjának d. e. 10 óraja
ni szándékozik ezennel oly
hogy az érdeklött ingóságok
rdttt. 406. §-a szerint szük-
is eladatni fognak.

1882-ik évi október hó 5.

Németh Sándor

kir. bírósági végrehajtó.

bb orvos. Európának, kiknek
ni már előre közre lettek bo-
lleti a

fogszert.

részére a létezők legjobbát!
Érdem emek külön-
böző kiállita-
sokról.

n át jonak bizonyult

rin szájviz.

opp J. G-tól es. kir.
fogorvos Becsben, 1.
Bognergasse 2.

gyógyszer mindennemű fogfú-
mint szintén a szájrög és a
mindennemű betegségei ellen.
bizonyult oblogetó víz az idült
oknál. 1 nagy palack 1 ft 40

ép 1 ft és 1 kúsi 50 kr.
száznál után a fogakat vakító
egy azok artalmára volna. Ara-
nküi 63 kr.

éveszelet.ekben, 1 frt 22 kr.
nyult fogtisztító szer.
U használat után vakító fehér
mufogak apolására és a fogfű-
sere darabja 35 kr.

latti s a legbiztosabb szer a lu-
ra. Ara dobozonkint 2 ft 10 kr.
övényszappan

nör, kúteg, a majfolt és szeplő
előmozdítása és fe tartására.
salan arcból kelesek ellen. Ara
30 kr.

keretik világosan Popp esz.
néveket kéni, s csak az olya-
védjeggyel vannak ellatva.
gen: Hollósy J. Keszthelyen
orsky L. Tapolcán; Gl ser S.
Belius B gyógyszerészeknél.

és.

azinczy-téren

NKAT

mindenféle nagyságú

gyságú érc-koporsók.

ödelek, viasz- és

nk a legjutányosabb

síról kezeskedünk.

encze

Ha tehát azon jövődelem, melyre és melyben az ember neveltetett, kellő figyelem- és szorgalommal üzetik, úgy lehetetlen, hogy az előállított készítmény iránt kereslet ne legyen; mert a nagymérvű fogyasztásnak természetszerű kifolyása az, hogy ott, hol alkalmas kínálat van, a kereslet sem hiányzik.

Iparosaink rendszeresen arról panaszkodnak, hogy készítményük iránt kereslet nincsen, és hogy a fogyasztó közönség szükségletét máshonnan, külföldről fedezi.

E panasz valóságban alap nélküli, sőt ellenkezőleg állítható, hogy iparosaink alkalmas kínálatot nem nyújtanak, a fogyasztót keresletére külföldre kényszerítik.

Az alkalmas kínálat hiánya pedig éppen annak a következménye, hogy iparosaink iparáguknak kizárólagosan nem élnek, sem alkalmas készítményeket, sem pedig azt a megrendelésnek megfelelőleg kellő időben a szükséghez mérten előállítani nem tudják.

Külföldön, hol az iparos kizárólagosan iparágával foglalkozik, azt találjuk, hogy ez a megrendelésnek annyi idő alatt eleget tesz, mint a helyi ipar a megrendelt cikk előállítására egyáltalában szükséges.

Nálunk a fogyasztó nem csak hogy ily pontosságra nem számíthat, hanem rendszeresen megrendelt cikkei akkor készülnek el, mikor azokra nincs már szükség. E késedelem természetesen az idezi elő, hogy iparosaink rendszerint más irányban, többnyire földműveléssel levén elfoglalva, a megrendelés kivételének kellő időben eleget nem tehetnek, a fogyasztót tehát elkedvetlenítik és arra utalják, hogy szükségletét máshonnan fedezze.

Műiparosainknak tehát az általuk képviselt iparágat kell kizárólagosan üzeniük, mert a munkának összpontosítása által nem csak hogy mennyiségére nézve többet állíthatnak elő, hanem az arra fordított figyelem és folytonos gyakorlat által munkájuk használati értéke is fokoztatván, a kereslet és ezzel egyidejűleg a készlet ára is emelkedni fog.

A műipar fejlesztésének fontos tényezőihez számítjuk még a műipari kiállításokat, melyek az iparosoknak okulás- és utánzásra kedvező alkalmat nyújtanak, az ipar-, önképző-, olvasóegyletek, vasárnapi iskolák, ipari múzeumok létesítését, melyek az iparosokat egy nemesebb lét élvezetére készítik elő, — végre az iparszabadságot és takarékoságot, melyekről alkalmas mértékben még nézetünket kifejténi fogjuk.

Végre még csak azt kívánjuk felemlíteni, hogy nem általános gyógyszer, sem panacea az, miket felsoroltunk, hanem oly elvek, melyekről hiszünk — hogy azok az érdekek disharmonizációját az iparos társadalomban a legszebb öszhanggá fogják alakítani, általuk az iparosnak része lesz az értelmiség körében, önállósága szilárdabb alpra lesz fektetve, és az emberiség legszebb célja lesz elérve.

Weisz Izidor.

venni, ők kívánják, hogy hozzáférhessenek minden községi és állami hivatalhoz azaz ők hivataloskodni akarnak, mint bírák, ügyvédek, ügyészek, és esetleg egy miniszteri vagy elnöki székől sem volnának hajlandók meghátrálni. És politikai összjoguk érvényesítése, a női nemnek felvilágosítása és ezen szabadabb irányban való képzése végett tekintélyes hirdapiradalmat teremtettek, a melyről végül többet is fogunk elmondani.

Ha a tényleges eredményeket vesszük tekintetbe, a melyeket a nők az egyesült államokban kiváltak, rövid vonásokban a következők:

Majdnem minden egyetemen, collegiumban, akademián ugynevezett grammatika iskolában, theologiai seminariumban, jogi és orvosi intézetben vannak női hallgatók, és az anyakönyvekbe be nem jegyzett tanulók évenként számosan tesznek a fiatal nők közül vizsgákat, a melyek majd a doktori kalap nyérése, majd más akadémikus fokozatok elnyeréséből állnak.

Számtalan községben különböző vallásfelekezeteknél nők mint predicatorok, szónokok szerepelnek. New-Yorkban és más városokban sok nő, mint orvos és műtő telepedett meg, kik, mint a dolog természete hozza magával, leginkább nők által kértnek föl tanácsra, és itt-ott kitűnő és kiterjedt gyakorlatlalt és tekintélyes jövődelemmel is rendelkeznek. Épen ugy találhatók sok helyütt női posta és távirtda hivatalnokok, kik mintaszertül végzik dolgaikat; ehez hasonlólag sok nő a művészetnek, a művészet iparnak él, mint pl. a fametszés, acélmetszés, és sokan szakmájukban kitűnnek s mint ilyek, könyvkiadók által keresettek is és jól díjaztatnak. Egyszóval Északamerikában az asszonyok és leányok nagy száma létezik ma már, akik ismereteik és készségeiknél fogva önálló, általánosan becsült állást foglalnak el, és tisztességes jövődelemmel élveznek.

De még mind ez sem volt azon végpont, ahol az amerikai nők megálltak volna, az sem, hogy az eredetileg a férfi fiatalság számára felállított tan- és műintézeteket látogassák, hanem most már maguk, maguknak

Az ügyvédi kamara kebeleiből.

A zala-egerszegi ügyvédi kamara választmánya 1. évi szept. hó 23-án tartott üléséből feliratot intézett az igazságügyminiszterhez a megyei közigazgatási bizottság azon határozata megsemmisítésének keresztülvételé iránt, a mely az árvapeczek felvételére különös meghatalmazást kíván az ügyvédektől, és a helybeli kir. törvényszék elnökét is megkereste a zala-egerszegi kir. járásbíróság eljárásában tapasztalt lassúság orvoslása s megszüntetése iránt.

A feliratban elmondatik, hogy az ügyvédi kamara hatásköre az ügyvédi rendtartás értelmében egyebek közt az ügyvédi kar jogainak megvédésére is kiterjed, ezen törvényes hatáskör által megszabott kötelesegenél fogva szükségesnek tartja az ügyvédi kamara Zala megye közigazgatási bizottságának következő határozatát az igazságügyminiszternek magas tudomására hozni.

E határozat akként rendelkezik, hogy a megyei összesített árvapecztárból kiutalt árvaértékek, habár azok kiutalását a feltől nyert megbízás folytán ügyvéd eszközölte is ki, az ügyvéd kezére csupán egy újabb, a pénz felvételre szóló különös meghatalmazvány alapján adatként ki, a melynek a közhasználatban lévő s a peczek felvételére is kiterjedő nyomtatott meghatalmazványok el nem fogadtatnak.

Nem kell vitatni — szól a felirat. — hogy e határozat homlok egyenest ütközik az 1874. 34. t. c. 62. §-ba, a mely szerint az ügyvédnek adott általános meghatalmazvány az ügyvédet feljogosítja mindazon intézkedések megtételére, a melyek a reája bizott ügy vitelével s befejezésével egybekötve, s a mely szerint az általános meghatalmazás kiterjed pénzüsszegek átvételére és nyugtatványozására is.

E mellett mélyen sérti azon határozat egy a feleknek, mint az ügyvédi karnak érdekeit is, és pedig a feleket azért, mert azoknak felesleges kiadásokat okoz, az ügyvédi kar érdekeit ellenben azért, mert számtalan-szor megtörténik, hogy az ügyvéd különös meghatalmazással nem bírván s annak folytán kezére a kiutalt összeg ki nem fizettétven, a fél az ügyvéd tudta nélkül s annak mintegy megkerülésével veszi fel a pénzt, s az érdekekben teljesített kiadásokat és munkálatok díját nem fizeti meg, és így az ügyvéd munkájával megszólgált s őt jogosan megillető díjától fosztatik meg.

A megnevezett közigazgatási bizottság tehát említett határozatával törvény fölé helyezkedett, törvény által adott jogot von meg, s ezereknek vagyoni kárt okoz.

Ugyanezért azon kérelemmel járul az ügyvédi kamara az igazságügyminiszterhez, hogy az 1874. 34. t. c. 62. §-nak érvényt szerzése s az ügyvédi kar jogos érdekeinek megóvása céljából Zala megye közigazgatási bizottsága fenkörtlirt határozatának megsemmisítése iránt a szükséges intézkedéseket mielőbb megtenni méltóztassék.

A kir. törvényszék elnökéhez intézett átiratban pedig elmondatik, hogy a zala-egerszegi kir. járásbíróság lassú s nehezkés eljárása és ügymenete folytonos panasz tárgyát képezte, a legutóbbi időben pedig már oly annyira türelmetlenekké váltak az ottani viszonyok, hogy az ügyvédi kamara törvényes hatásköre által megszabott kötelesege teljes tudatában a felszólalást azok felett továbbra nem halaszthatja, s e tekintetben ez alkalommal nem az igazságügyminiszterhez, mint felettes hatóságához, hanem a kir. törvényszék elnökének kinevezetése alkalomból a kamarához 52.1881. éh. szám alatt intézett átirata folytán, a melyben azon reményének adott kifejezést, hogy őt az ügyvédi kamara az igazságszolgáltatás magasabb munkájában támogatni fogja, hozzá, mint akit az említett járásbíróság feletti felügyeleti jog illet, fordul.

Hogy azon lassúságnak, melyvel az ügyek az említett járásbírósnál elintézését nyernék, az ügyvédi kamara lehető hű képét adja, csupán a következő tények megjelölésére szorítkozik:

alapítottak művészeti és tudományos akademiákat, hogy magukat ez oldalról is függetlenítsék és többek között régen van már New-Yorkban egy női „medical college”, hol kizárólag női orvosok képeztenek és 2 év óta ugyanott egy „Ladies Art Association” emeltetett, amely kezdő és képzett művész nők számára szolgál, és 4 osztályból áll. Az első osztály azon nőket foglalja magában, akik a művészetben már oly szakavatottságot tanúsítanak, hogy azt hivatásszerűleg képesek üzni, a második azokat, akik a művészetre adták magukat és ezek „junior members” nevezetnek, a 3-dik olyakat, a kikkel a művészeti érdek a közleledést kellemessé és hasznossá teszi a többi tagokra nézve, a 4-dik a tiszteleti tagokat foglalja magában az azokat, a kiknek művészeti remekai a társaságnak díszességére válnak.

Habár a „Ladies Art Association” ezen programja egy kissé általános és határozatlanul hangzik, mégis elég volt ahhoz, hogy számos tagja részére tisztességes nevet teremtsen. Egy szőnyeg gyáros tavál 100 dollárt tűzött a legjobb tervre, melyet ő a társaság 13 tagja által benyújtottak közül választott ki. Céljának tovább vitelére a társaság egész egyszerűen egy „Studio”-t alapított, a melyet az „Uj idő” (egy Szentmihálytól fogva New-Yorkban megjelenő német amerikai női újság) következő szavakkal ajánl:

A „Studio” egy régi mélyen érzett szükségén van hivata segíteni. Husz nő talál ben elhelyezést, s belépőknek a legkedvezőbb alkalom kínálkozik aránylag csekély költségen tehetségüket művésznőkkel megkísérteni. Első rangú művészek élnek érdeklődéssel vannak a fiatal egylet iránt és sietnek tettel és tanácsal segítségére lenni; 100, meg 100 nő, kik évenként magasabb művészi kiképzetés végett New-Yorkban jönnek, s a kik gyakran a nagyváros drágasága és a magán tanulásra szükségelt nagyobb összeg hiánya által okozott nehézségek folytán elesüggödvé visszatérni kénytelenítettek, most a szakmájukba vágó dolgokat megtalálhatják, s azokat szorgalmuk és tehetségükhöz képest értékesíthetik. Mihelyt a

Keresetekre és bünteljenetekre, — azok egy részének kivételével, a melyekben t. i. a tárgyalás, illetoleg a felek kihallgatása 4—6 hét alatt megtörténik, — a tárgyalás, illetoleg a felek kihallgatása 3—4 hó múlva ejtetik meg, a későbbi bírói események pedig, mint a tanu kihallgatás, vagy szemle, avagy oly esetekben, a midőn a tárgyalás az arra tűzött határnapon befejezhető nem volt, az újabb tárgyalások csak 6—9. hó eltelte után tartatnak meg, ugy nem különben az ítélet és a per befejezte után, a midőn az szóval kihirdetve csak ritka esetben lesz, 3—4. hó múlva kézbesítetik, s az eskü kivetele, a felebbezések felterjesztése stb. szintén ily hosszú időszakot vesznek külön külön igénybe. Mindezeknek következménye az, — hangzik az átirat szövege — hogy a sommás perek a legtöbb esetben éveken keresztül nem nyernek még elsőbíróságilag sem befejezést, s hogy a felek csak évek hosszú sora után jutnak követeléseikhez, de sőt gyakran, a per hosszú folyamata alatt, az adós viszonyaiban beállott változás következtében azokat el is vesztik.

A kisebb polgári peres eljárás alá tartozó ügyekben pedig a folyó év april hava óta, néhány tárgyalás beszámításával, mi intézkedés sem tétetett, — mondja az átirat — minek oka abban rejlik, hogy az ily ügyek vitelével megbízott aljárásbíró úr szabadság ideje alatt teendőiben a járásbírószág vezetője által nem helyettesített. Ennek folytán az említett ügyekben az eljárás 6 hónapon keresztül teljesen szünetelt, s a folyó év april havában beadott keresetekben a tárgyalás, a mely a szabadság idő igénybe vétele miatt az illető aljárásbíró által a következő hónapokra nem volt kitűzhető, tekintettel arra, hogy az illető aljárásbíró úr csak a jövő hó végén, szabadság ideje lejártával, fogja működését megkezdeni s így azon perekben a határidők december hava előtti időre már nem tűzhetők, csak december havában, tehát 10 hó múlva, vagy az elintézését váró ily nemű ügyek nagy tömegénél fogva, csak a jövő évben történik meg.

A mi pedig — mondja tovább az átirat — a hagyatéki ügyeket illeti, nem nagyítjuk a dolgot, ha azt mondjuk, hogy évek telnek el addig, míg egy beszavatóló végzés meghozza és kiadva lesz, s ezen ügyekben a gyorsabb intézkedést megnehezíti azon körülmény is, hogy a tárgyalással meghaladott s beszavatóló végzés meghozatala végett beérkező hagyatéki ügyek nem azon bírói tagnak lesznek kiosztva, ki azon ügyben már előbb eljárta, s ezen kívül ezen ügyekben főleg a kiadmányozás történik páratlan lassúsággal, a minek aztán gyakran az a következménye van, hogy a midőn a beszavatóló végzés a telekkönyvi hatósághoz beérkezik, az illető hagyatékhoz tartozó ingatlanok az örökösök nagy kárára már adósságokkal terhelvek, vagy másnak tulajdonába mentek által.

Ezekből látható, hogy a zala-egerszegi kir. járásbírószág eljárása a gyors igazságszolgáltatás követelményeit távolról sem képes megvalósítani, s hogy ez okból a nagy közönség érdekeire is felette hátrányos.

S e helyütt a helybeli kir. járásbírósról szólva, az ügyvédi kamara nem hagyhatja megjegyzés nélkül, hogy annak különben sem elég alkalmas helyisége a város központjától s a kir. törvényszék helyiségétől oly távol fekszik, hogy a közönségnek s különösen az ügyvédeknek a járásbírósnál való megjelenés nagy idő veszteséget okoz s a midőn azoknak mind két bíróságnál meg kell jelenniük, teendőikben felette gátolja őket, de az illető bíróságok eljárását is nehezíti. Ezen kívül az említett körülménynél fogva azon eset is fenforog, hogy bűntudományban a még bűnössé nem nyilvánított s gyakran egészen ártatlan vizsgálattal foglyokat a legnépesebb után egy kilométernyi távolságra kell a kir. ügyészséghez vagy a fogházba kísérni, a mi pedig az igazságszolgáltatás követelményeivel épenséggel meg nem egyeztethető.

Ezek után még csak egy dolog van — szól az átirat szövege — a mire nagyságodnak becses figyelmét irányozni kívánjuk, ez pedig abban áll, hogy a Nagy-

tagok száma és az egylet vagyoni állapota engedi, osztályokat kell felállítani, mintákat szerezni, műemkek gyűjteményeket berendezni és nyilvános fogadási napokat és kiállításokat rendezni.

Még feltűnőbb azon buzgalom, melyet az amerikai nők általában az irodalom terén s főképp a hirdapiradalom körül kifejtének. Vannak regényírók, lantos és dráma költők, sőt a női hirdapirók száma még nagyobb pl. mint Németországban vagy Angliában. A new-yorki irodalmi és szépirodalmi Magazinok és hetilapok társzerkesztői között igen sok nő van, kik között többen igen szellemesek, névszerűen a kintün recensens Field Kate, az olasz irodalom terén egész tekintély, s Dantet majd nem kívülről tudja; és a jeles terca író Jennie Jane, kinek a társadalom és művészet körébe vágó cikkei kellemes olvasmányul szolgálnak.

New-yorki nők a mult évben ez alatt a név alatt „Sororis” egy irodalmi klubot alapítottak, a melyből a férfiak elvileg ki vannak zárva, és az elnök legközelebb egy gentlemannak fölvételét azzal az élecs szavakkal utasítja vissza, hogy nagyon sajnálja, de nem tehet róla, hogy a jelöltnek az a szerencsétlensége van, hogy férfian születt. Ezen klubról azt írja a „new-yorki szépirodalmi hirdapir”, hogy azért alapították, hogy az irodalmi és művészeti izléssel bíró hölgyek közelebb hozassanak, és hogy rendszeres találkában eszméiket kicserélhessék s folytatólag következőleg bírálgatja:

„Az alapítók gyermek őszinteséggel mondják, hogy ők a szabadkőművészek egy nemét akarták ez által hasonlított és foglalkozási nők közt meghonosítani és lerontani a korlátot, melyet a szokás és illem a barátságos társalgás elé vet, havonként egyszer jönnek össze reggelire Delmonicónál. A tagsági díj 200 dollár. A klub tagok nem csupán csunya vén asszonyok, hanem igen eszes fiatal nők is vannak, esipeszek és szemüvegek nélkül.

(Vége köv.)

ságod
ügyek
esetben
illető
járó k
befejez
a feltől
nem ké
azok ir
rad, de
hetetlen
M
kamara
zala-eg
ányok
nyes l
kalmas
vezetés
ni, hog
feleket

Na

N
látszó
hűhóva
neziük
dulójár
népnel
A
meter)
a föld
napnak
a kise
mérték
A
volt s
bolygór
nyos.
den ó
mindig
E
és képz
Nap, V
Kodóna
25-dikr
nevezte
dies So
Martis.
nerstag
vasárna
da Mit
A
den ese
szokott
hónap,
s nagy
népek
azon id
bevéz
48 első
A
de biz
hónap
tehát
napos
A
fel 29,
még na
den 19
13 hón
A
azt a n
szerint
vettek
napot
napot
A
első na
megny
353 na
zönség
ami 35
II
napot v
kinyitn
anyjátó
Quantil
cember
jutott,
dolá, h
us (Jan
az évh
A
lyesnek
hónapot
a hiba,
ben. Ó
gyökere
még 1/4
az ég pe
Azonba
mert az
hiányzil
nappá
U
nap vol
hogy m
fel még

Ha elvesz az erdőtiszték eskületéti bizonyítványa. A földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium f. évi szeptember hó 29-én 38708 szám alatt kelt leiratában intézkedik, hogy ha egy erdőtiszt, vagy erdőörnek eskületéti bizonyítványa elveszett, az eset a hivatalos, vagy helyi lapban közhírré teendő és a megtaláló felszólítandó, hogy 15. nap alatt azt küldje be. Ha e felhívás sikertelen lenne, akkor a közigazgatási bizottság az egész esetnek pontos jegyzőkönyvbe vétele után az eredeti eskületéti bizonyítványnak másolatát kiállíthatja.

Szolgabírói gyakornokok. A belügyminiszter tekintettel ama körülményre, hogy a közigazgatási tisztviselők részére eddig nem voltak oly állomások rendszeresítve, amelyek mintegy előkészítő iskolául lettek volna tekinthetők, hogy e hiányon segítsen, más részt a szolgabírói járásokban felszaporodott teendőket is figyelembe véve, a szolgabírói járásokban a jövő év folyamán gyakornoki állomásokat szándékozik rendszeresíteni, s az ezzel járó költségek a jövő évi költségvetési előirányzatban már fel is vannak véve.

Egy pártolásra méltó irodalmi vállalat. A „Regényvilág”, e kiváló szépirodalmi lapunk most megjelent 1-ső számával fennállásának III-ik évfolyamába lép. Öszinte örömmel üdvözljük e derék hazafias vállalatot jelenlegi díszesebb és szebb alakjában. Az eszme, mely a „Regényvilág” létrehozásánál a kiadók szeme előtt lebegett, t. i. a pangó szépirodalomnak egy kis lendületet adni — örömmel konstatálhatjuk — kezd testté válni. Legjelesebb írónk fölébredve lankadt tespedésikből — oly hévvel és örömmel láttak hozzá a munkálkodáshoz, hogy rövid idő alatt tárgyatlaná vált egyik része ama panasznak, mely szépirodalmunk hanyatlásáról uton utólen hangzotatott. Most még csak az van hátra, hogy a panasz másik és nem kevésbé jelentékeny része, mely a közönségnek a szépirodalommal szemben tanúsított közönyösségéről szól, rövid időn szüntén eltűnjék hirlapjaink hasábjairól, irodalmi társaságaink gyűléseiről. És e tekintetben fordulnak ismét a művelt közönséghez a vállalat kiadói, fordulnak különösen a szépirodalom legbuzgóbb pártolóihoz a művelt magyar hölgyekhez avval a kéréssel — támogassák őket abban a törekvésben, melynek célja a széppróza iránti fogékonyságot feléleszteni és hazai irodalmunk részére megnyerni mindazokat az elemeket, melyek szellemi szórakozás céljából eddig nagyjából a regényirodalom külföldi — jórészt annak is legselejtesebb termékeihez fordultak. A most meginduló III. évfolyamban a „Regényvilág” közölni fogja *Jókai Mór* „Minden poklon keresztül” című nagyobb regényét, melynek tárgya a keresztet háborúk idejéből van merítve. *Budai László* eredeti képeivel illusztrálva: *Mikszáth Kálmán*, „A nő hősei” című rajzeiklusát, melyben a jeles író a palóc-nép nagy hőseinek, vak Záhony és Gracának rajzát adja az ő szokott és annyira kedvelt humoros leírásai modorában. *Dörre Tivadar* eredeti képeivel, és *Beniczky-Bajza Lenke* jeles írónk „Tévesztett utak” című magyar társadalmi regényét, és a világhírű humorista *Mark Twain* legújabb művét, „*Koldus királyfi*” című robinsonadját *Füzi J. Béla* gondos fordításában, gyönyörű képekkel illusztrálva. Ezeknek befejeztével közölni fogja: *Mikszáth Kálmán* jeles írónk „Az utolsó kaloda” című humoros regényét, az elbeszéléseiről híres elbeszélő első regényét; *Véka Lajos* jeles regényírónk „*Pál bácsi*” című új társadalmi regényét; *Ottó Adolf*, jeles kritikuskunk első szépirodalmi művét „*Hímfy halála*” című regényét; *Gabányi Árpád*, „*Egy krajeár emlékirata*” című humoros novella-ciklusát. Ezeneken kívül a legújabb és legkedveltebb *világirodalmi regények* látnak napvilágot a „Regényvilág”-ban, mely apróbb tárcaközleményeivel és változatos tartalmával mindenképen törekszik a művelt közönség jogos igényeit kielégíteni. — Dacára kiváló jeles tartalmának és szép kiállításának a „Regényvilág” a legolvasottabb magyar szépirodalmi közlöny. *Egy-egy füzet ára 15 kr.* Előfizetési ára egész évre 7 ftr 80 kr., fél-évre 3 ftr 90 kr., negyedévre 1 ftr 95 kr. Szerencsés gondolatnak tartjuk, hogy a kiadók a közönség óhajának megfelelően — a „Regényvilág”-ot eszentül illusztrálva adják ki és reméljük, hogy a művelt magyar közönség megérdemelt pártfogásban fogja részesíteni e kiváló szépirodalmi közlönyt. Még azt jegyezzük meg, hogy a kiadóhivatal (Révai Testvérek könyvkereskedése Budapest IV. Váci-utca 11. sz. és Koronaherceg utca 2. sz.) kívánatra bárkinek szívesen küld mutatványszámot és részletes előrajzot.

Hirdetmény. Sajnosan tapasztaltott, miszerint az ország minden vidékén előforduló számos tüzeset leg-többnyire onnan keletkezik, mivel a biztosító társulatok részéről alkalmazott ugynevezett mozgó ügynökök a lakosságot minden tőlük kitelhető módon magas biztosítás eszközésére rávenni igyekeznek, aminek folytán igen gyakran tüzbiztosítások és ezekből eredőleg öngyújtogatók történnek. Akik mozgó ügynökök csábításainak engedve, vagyonukat roszhiszeműleg érteken felül biztosítják, azok nemesak a közérdek ellen vétének, és nemesak személyüket terhelő súlyos felelősséget vesznek magukra, de amit talán nem is sejtjenek, saját anyagi értéküket is veszélyeztetik. Ugyanis a kereskedelmi törvény értelmében a biztosítási összeg a biztosítás tárgyának teljes értékét meg nem haladhatja, sőt ha a biztosítás bebonyíthatólag roszhiszeműleg történt, az egész biztosítás érvénytelen. Eszerint tehát aki vagyonát érteken felül biztosítja, az annak teszi ki magát, hogy a bekövetkezett kár esetében kárpótlást nem kap és azonfelül gyújtogatás gyanúja miatt fenytő vizsgálat alá kerül. Mindenki tehát önérdékében eszelezkzik, ha vagyonának biztosítása esetében szigorú lelkiismeretességgel jár el és nem hallgat azok tanácsára, kik őt a biztosítandó tárgy értékét felülhaladó biztosításra rávenni akarják. Sopron, 1882. szeptember hóban. A kereskedelmi és iparkamara.

— **A tüdővész és a konyak.** A mellbaj ellen — mint az „Orsz. Ért.” értesül — a mely évenként csak Magyarországon mintegy 40 ezer ember életét oltja ki,

s a melylyel szemben az orvosi tudomány évezredeken keresztül tehetetlen volt, újabb időben fényes eredményre alkalmaszák a borszeszes készítményeket, különösen pedig a kitűnő minőségű konyakot. A konyak, valamint a fiatal tehénből nyert angolosan készített bísztek, vagy az utóbbi helyett a tiszta peptonszerek mell-betegeknek nyújtva, oly jeles orvosi szerek, hogy ki-szított, vérköpő, lázas betegek néha már 8—10 napi szel-relésre lázuktól megszabadulnak, étvagyukat visszanyerik és súlyukban nem ritkán hetenként 1—1½ kilóval gyarapodnak. Ezen szerek adása s bizonyos időszakban elővett lélekző (pneumatikus) gyógyítás mód alkalmazásával dr. Lőrinci Ferenc váci-utcai intézetében közelebb egy asszony rövid öt hét alatt 5 kilóval növekedett súly-ban s a tüdővész összes körjeleitől megszabadult. A fő azonban, hogy úgy a konyak, valamint a pepton tiszta, elsőrendű minőségű legyen, miért is azok gyártása szigoru egészségrendőri felügyelet alá helyezendő.

Új szakfolyóirat. Kolozsvárott Fabinyi Rudolf „Vegetani Lapok” címmel október hó 1-én szakfolyó-iratot indított meg, mely július és augusztus hónapok kivételével havonként egyelőre átlag 1½ nagy nyolcad-tesí ár egész évfolyamra 4 ftr. Mivel a magyar vegyé-szek ez ideig magyar vegytani szaklappal nem rendel-keznek, e hiányon akar jelzett folyóirat segíteni. Célja a magyar eredeti dolgozatoknak részletes, külföldi vegy-tani irodalom minden fontosabb jelenségének pedig ki-vonatban való lehető gyors közlése. Folytonos érintke-zést fog fenntartani a külföld gondolkodásával, eszméivel és törekvéseivel és így meg fogja könnyíteni az átte-kinztést a vegytani kutatás különböző ágai felett. — Szakfőrtiak figyelmébe ajánljuk e díszes kiállítású és szakavatottan szerkesztett folyóiratot.

Bűnügyi tárgyalások jegyzéke a zalaegerszegi kir. törvényszéknél. Október 18-án. Nagy János és társai lopással vádoltak elleni ügyben végtárgyalás. Bíró Péter és társai lopással vádoltak elleni ügyben végtárgyalás. Október 19-én. Bocsányi Gyula lopás illetve súlyos testi sértéssel és magánlak megsértésével vádolt elleni ügyben végtárgyalás. Melkovicz József és társai súlyos testi sértéssel és orgazdasággal vádoltak elleni ügyben végtárgyalás. — Pór Lina és társai lopással vádoltak elleni ügyben végtárgyalás. — Horváth János József lopással vádolt elleni ügyben végtárgyalás. Friss Anna hamis eskü miatt vádolt elleni ügyben 2-od bírósági í. hirdetés. — Konkolyi József lopással vádolt elleni ügyben 2-od bir. í. hirdetés. — Zsámár Antal és társai halált okozott súlyos testi sértéssel vádoltak elleni ügyben 3-ad bir. í. hirdetés. — Köbli János és társai halált okozott súlyos testi sértéssel vádoltak elleni ügyben 3-ad bir. í. hirdetés. — Szodecz Ferenc hamis esküvel vádolt elleni ügyben 2-od bir. í. hirdetés. — Cseh Rozália és társai lopás- és orgazdasággal vádoltak elleni ügyben 2-od bir. í. hirdetés.

Szerkesztői üzenet.

Ott az árnyékos fák mentén. Közölni fogjuk
Tüzes hetenek. Tréfának jó, de nem a nagy közönség elé
vagyó Papír kosárba tettük —

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:
UDVARDY IGNÁC.

HIRDETÉSEK.

4364|tk. 1882. szám.

Árverési hirdetmény.

A zalaegerszegi kir. törvényszék mint tlkvi hatóság által közhírré tétetik, mikép **Rosenfeld Salamon** végrehajtatónak, **Szekér József** végrehajtást szenvedő elleni 140 ftr követelése és járulékaik kielégítése végett a salomvári 153 sz. tjkvben 1. 2. sorsz. a. felvett ingatlanok, s a 151 sz. tjkvben 1. sorsz. alatt foglalt fekvőségnek végrehajtást szenvedőt illető fele **Salomváron a községbíró házánál**

1882. évi december hó 22. napján d. e. 10 órakor 658 ftr, 283 ftr, 183 ftr kikiáltási ár, ugy a venni szándékozók által a bírói megbízott kezéhez leteendő 65 ftr 80 kr, 28 ftr 30 kr, 18 ftr 30 kr. bánatpénz, továbbá a telekkönyvi hatóság kiadó hivatalában és a salomvári községbírónál megtekinthető egyéb feltételek mellett a legtöbbet ígérőnek eladatni fognak.

Zala-Egerszegben 1882. évi szeptember 22-én.

A kir. törvényszék mint tlkvi hatóság.

80. 1—1.

3139|tk. 1882.

Árverési hirdetmény.

Az alsó-lendvai kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy **Zvér Mihályné szűl: Pozderecz Anna** végrehajtatónak **Pozderecz János bellatinczi lakos** végrehajtást szenvedő ellen 250 tőke követelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék és az alsó-lendvai kir. járásbíróóság területén levő a Bellatincz községében fekvő a 92 sz. tjkvben A. 1. 2, 3, 4. sorszám a. foglalt és egészben Pozderecz János nevében álló és az adó alapján

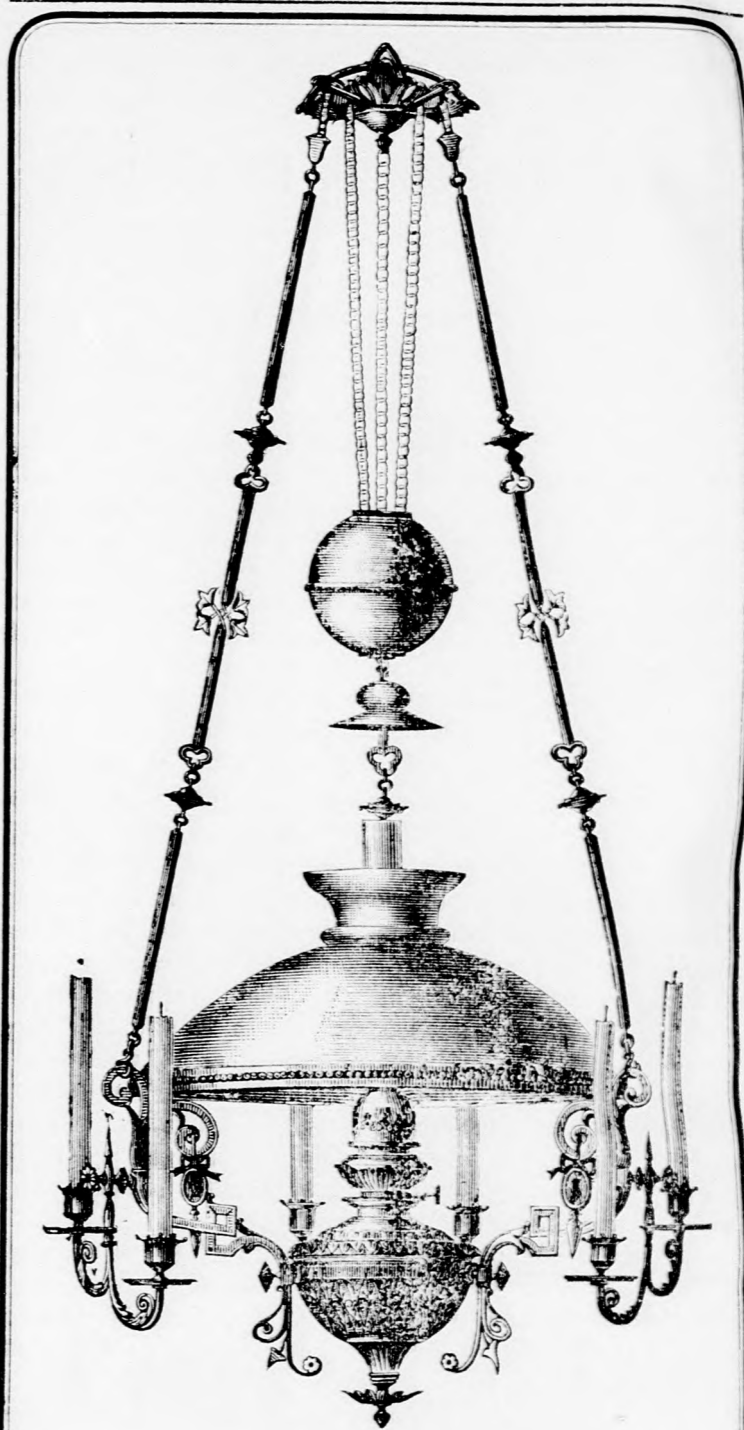
Nyom. özv. Tahy Rozália gyorsajtóján, Zala-Egerszegben.

a tartozékokkal együttesen 715 ft 50 kr-ra becsült ingatlanok 715 ft 50 kr. kikiáltási árban az **1882. évi december hó 29-ik napján** d. e. 10 órakor Bellatincz községben a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladatni fog. Árverezni szándékozók tartoznak, az ingatlan kikiáltási árának 10%, vagyis 71 ft 55 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított óvadék képes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Alsó-Lendván a kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóságnál 1882. Augusztus hó 5-ik napján

Zábráczy Ede

kir. aljárásbíró.

Fenyvesi Miksa

ZALA-EGERSZEGEN

ajánlja dúsan felszerelt üveg és porcellán áruk raktárát a legjutányosabb áron.

Függő és álló lámpák, továbbá arany- és fakeretű tükrök, valamint olajfestmények és nádszékerek nála részletfizetésre is kaphatók.

79. 3—1.

Minden különös jelentés helyett ajánlják magukat

rokonainknak és ismerőseinknek

Fürst Mina és Ritscher Gyula

Z.-Egerszeg. N.-Kanizsa.

81. 1—1.

mint jegyesek.

BREISACH SÁMUEL

ZALA-EGERSZEGEN

ajánlja dúsan felszerelt

könyv-, mű-, hangjegy-, papir- és irodai szerek kereskedését,

ugyszintén kész nyomtatványok- és olaj festményü képek

r a k t á r á t legelőnyösebb áron.

A gyümölcs befőzéshez való legjobb minőségű hártya papir nálam kapható, és 1 iv ára 4—8 krajeárig.

11. 11—11.